

Verantwoording 2018-2022 & Programma 2022 – 2026

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Wat is bereikt en wat nog niet?	3
30 resultaten	3
6 keer wel beloofd, niet gelukt.....	4
Eindscore voldoende of goed?	5
Hoofdstuk 2 Waarom, wat en hoe?	6
Hoofdstuk 3 Vier Speerpunten	8
Goed wonen - Voor iedereen	8
Geen armoede	9
Verkeersveiligheid	10
Sociaal vergroenen	11
Hoofdstuk 4 Volledig programma 2022-2026 en verder	13
Goed wonen, prettig leven	13
Veilige stad	14
Sociaal verduurzamen en vergroenen	15
Dier & mens	16
De inclusieve stad	17
De zorg, meer voor elkaar	18
Leven lang leren	20
Betere bereikbaarheid binnen en buiten de stad	21
De ondernemende stad	22
De ondernemende gemeente	23
De levendige én leefbare cultuurstad	25
Hoofdstuk 5 Afsluiting en oproep	27
BIJLAGE 1	28
Uitspraken van Gorcumers	28

Hoofdstuk 1 Wat is bereikt en wat nog niet?

Veel verkiezingsprogramma's beginnen met nieuwe ideeën en nieuwe beloften. Dat is goed. Zo begonnen wij ook vier jaar geleden aan onze eerste raadsperiode. We kwamen ineens met vier zetels in de raad dankzij het vertrouwen van ruim 2000 stemmers. Ook toen hebben we veel plannen en veel ideeën verzameld. En we hebben ervoor gestreden. We laten u daarom eerst een overzicht zien van de belangrijkste resultaten van de periode 2018-2022. En we laten zien wat nog niet lukte.

30 resultaten

- Ruim 1000 woningen toegevoegd tussen 2018 en 2022
- Arkelse Dijk gereed voor 500 extra en betaalbare woningen, met daarbij een extra brugverbinding tussen Oost en West
- Twee Tiny Forests gerealiseerd
- Starterslening voor Wonen ingevoerd
- Innovatie- en afstudeercentrum [i-lab] opgericht (Uitwerking van ambities 6 en 8 van GO2032 de Visie van de Stad)
- Taalpact met regio gerealiseerd om laaggeletterdheid terug te dringen
- Nieuwbouw Gilde, de grootste vaktechniekschool van Nederland in de startblokken
- Regiodeal ter waarde van 4 miljoen euro gerealiseerd
- Samenwerking tussen scholen verbeterd
- Nieuwbouw en brede school Dalemplein ruim binnen budget gerealiseerd
- Drie nieuwe buurtspeeltuinen geopend
- Overlast jongerenplek 't Haagje teruggebracht
- Zelfbewoningsplicht en Anti-speculatiebeding ingevoerd
- Meer bomen toegevoegd
- Gemeente gereorganiseerd (1^e fase af, 2^e fase loopt)
- 10-tal gemeentelijke producten digitaal gemaakt
- Meldingssysteem openbare ruimte ingevoerd, meer aandacht voor toegankelijkheid en een convenant daartoe opgesteld samen met het Gehandicaptenplatform
- Buurthuis de Haarhorst herstart gerealiseerd dankzij gemotiveerde stadgenoten
- Lagere rentekosten voor de gemeentelijke schulden gerealiseerd
- Betere lobby voor subsidies ingericht met enkele extra miljoenen op de begroting als resultaat en nog het nodige in het verschiet
- Sporthal bij Fortes Lyceum gerealiseerd
- Ingrep in veiligere Banneweg
- Regionale verhoudingen hersteld

- Diverse kleine zaken geregeld: boompje of bankje hier, lantaarnpaal of stoeptegels daar...kleine zaken die voor sommige inwoners van groot belang zijn...meer dan de moeite waard en niet onbelangrijk: plan van aanpak Plaagdierbestrijding gereed.
- Woonvisie, Mobiliteitsvisie, Participatiebeleid, Economische visie en Energiestrategie gereed.
- Een gedegen aanpak van de coronacrisis waarbij tegelijk volop is doorgewerkt aan de bestuurlijke ambities
- Gidslijnen gerealiseerd van het station naar de binnenstad
- Glasvezel! komt naar Gorinchem.
- Samen Gorinchem -de digitale ontmoetingsplaats voor heel Gorinchem- gerealiseerd
- Allermooiste vestingstad van Nederland volgens de ANWB

Op deze lijst zijn we best trots. Leg ons programma 2018 en het coalitieakkoord ernaast en we scoren toch een 'goed'. Maar jij zal net heel begaan zijn met een punt uit het rijtje hieronder... Dan zou die 8 zomaar een 5 kunnen worden en dat snappen we. Kortom: cijfers zijn leuk, maar politiek is mensenwerk. En er is nog genoeg mensenwerk te doen! Hieronder vind je wat we hebben beloofd, maar wat nog niet voor elkaar is:

6 keer wel beloofd, niet gelukt

1. Minder politiek. Hebben we onvoldoende voor elkaar gekregen. Op politiek niveau is er nog teveel sprake van kinnesinne en gepiep, achterkamertjes en gedoe. En te weinig samen schouders eronder. Dat moet beter. We hebben ons hierop verkeken en zullen daar nog meer positieve energie in moeten zien te stoppen.
2. Van binnen naar buiten. Nee. Het stadhuis is nog teveel een gesloten vesting. Je moet nog teveel sleuren aan projecten en vaak is de ambtenaar reactief in plaats van positief. Simpele ingrepen duren daarom ook lang. Te lang. Kortom: samenwerken met de stad en daarover duidelijker communiceren. Misschien een vijfje of een zesje? Dat moet beter!
3. Nieuwe Doelen opnieuw openen. Gewoon nog niet gelukt. Teveel vertraging op proces, onder meer door Corona. De corona-proof tijdelijke openstelling heeft wel goed gewerkt!
4. Meer ontmoetingsplekken realiseren
5. Buurthuis Dalem / Elzenhof doorontwikkelen
6. City Marketing, meer uitvoering zoals bijvoorbeeld het stegenplan de juiste boost geven.
7. Sommige toffe ideeën gewoon even vlot oppakken... bijvoorbeeld moderne huisvesting voor de bieb.

Eindscore voldoende of goed?

We werden aangenaam verrast door het vertrouwen van onze kiezers waardoor we in 2018 met 4 zetels als nieuwe partij in de raad kwamen. We werden daarmee coalitiepartner. Als startende partij hebben we de afgelopen 4 jaar kunnen laten zien dat we een betrouwbare en stabiele lokale partij zijn. Zowel intern als extern zijn we kritisch, optimistisch en samenwerkend aan de slag geweest. We hebben initiatieven ontplooid en zaken voor elkaar gekregen, stabiel en trouw aan onze eigen ABC-principes. Dit heeft ook gezorgd voor een gezonde groei. Onze beweging kan nu een lijst met ruim 30 actieve leden en stadskennissen presenteren. Dat is fantastisch nieuws.

We zijn gematigd tevreden en geven onszelf een voldoende, maar we gingen voor goed! Voor ons was en blijft **Minder Politiek** een hoofdzaak. Samenwerking is nou eenmaal cruciaal om meer voor elkaar te krijgen. En dat moet beter. Daar is minder politiek voor nodig: voorbij de krantenkoppen! Maar wij laten ons niet uit het veld slaan en gaan positief en met volle vaart verder. Wij vertrouwen er namelijk op met onze aangesterkte groep opnieuw een verschil te kunnen gaan maken. Bovendien zal een nieuwe raad weer fris, verjongd en vernieuwd aan de slag gaan.

Hoofdstuk 2 Waarom, wat en hoe?

*Om meer voor elkaar te krijgen, is behalve een goede aanpak, ook geduld en vertrouwen nodig. We hopen dat jullie Democraten Gorinchem opnieuw het vertrouwen willen geven en dat we in 2022 hopelijk weer 4 of bij voorkeur nog meer zetels halen. Dan kunnen we nog meer **voor elkaar** krijgen.*

Waarom?

In elk geval hebben wij nieuwe voorstellen en onze eigen inbreng telkens getoetst aan onze kernwaarden. Het ABC van Democraten Gorinchem. De A van Autonom: Elke Gorcumer verdient zoveel mogelijk vrijheid om zijn eigen 'ding' te doen. B van Betrokken. Je wilt betrokken worden en betrokken zijn. Mensen worden over het algemeen gelukkiger van samen werken, samen zijn. De C van Competent, wat betekent dat jezelf kunt ontwikkelen en kunt meedoen aan de samenleving. Iedereen heeft een talent. Dat

ABC'tje helpt ons om steeds te kijken of we het goede doen. Dat is wat ons drijft. Ieder van ons op zijn eigen manier.

Wat?

Er ligt ook gewoon veel werk. Wij kiezen voor vier topprioriteiten:

1. Goed wonen
2. Geen armoede
3. Verkeersveiligheid
4. Sociaal vergroenen

Maar er zijn meer uitdagingen: goed onderwijs voor iedereen, betere bereikbaarheid binnen en buiten de stad, een prettig ondernemersklimaat, de zorg sterker maken en een beter evenwicht tussen een gezellige stad en een fijne woonstad bijvoorbeeld. Uitdagingen waar je geen Haagse partijpolitiek voor nodig hebt, maar lokale kwaliteit. Mensen die de stad kennen. Mensen die mensen kennen. Mensen die denken in mogelijkheden en kansen. Mensen die kunnen én willen luisteren. Maar ook mensen die de stad nog leren kennen en die mee willen werken om de stad mooier en beter te maken. Mensen die buiten de lijntjes durven te kleuren.

Hoe?

Democraten Gorinchem werkt met stadskenissen. We hebben een sterke vertegenwoordiging in de gemeenteraad, in het bestuur én in de stad. Mensen die de wijken kennen, die bedrijven kennen, die de mensen kennen. Sterk in de gemeenteraad omdat we altijd op de inhoud de samenwerking zoeken met andere raadsleden die willen samenwerken. Sterk in het bestuur omdat we innoverende en frisse bestuurders leveren. Sterk in de uitvoering omdat onze stadskenissen verantwoordelijkheid

nemen voor hun eigen onderwerpen. Behalve aanvoerders voor onze speerpunten hebben we mensen die zich buigen over andere onderwerpen die ze belangrijk vinden. Denk aan winkelstraten, wonen, lokale economie, vergroenen, wegenonderhoud, duurzaamheid, verkeer, zorg, onderwijs, inclusiviteit, toegankelijkheid, evenementen, veiligheid, fietsroutes, bomen, noem maar op. Er is altijd wel wat te doen. Zo wordt het team van Democraten Gorinchem versterkt met zo'n 20 actieve stadskenissen. Democraten Gorinchem organiseert daarnaast jaarlijks meerdere ophaalsessies. Dat is niet zo ingewikkeld. We vragen Gorcumers gewoon twee dingen: Wat zie je en Wat is er nodig? Uit die vele gesprekken en op basis van wat we zelf zien, hebben wij dit programma gemaakt.

Hoofdstuk 3 Vier Speerpunten

Uit de vele stadsgesprekken die wij met inwoners of ons team van ruim 30 stadskennissen hebben gevoerd, is gebleken dat vier punten het meest leven en daarom de meeste aandacht verdienen in de komende raadsperiode. Deze vier punten beschrijven we hier. Daarnaast is natuurlijk veel meer opgehaald en besproken. Dat krijgt een plek in het volgende hoofdstuk. We zullen voor al die punten strijden in een bij voorkeur raadsbreed akkoord voor 2022 tot en met 2026.

Goed wonen - Voor iedereen

Iedereen zou een betaalbare en passende woning moeten hebben. Maar Nederland bevindt zich in een woningcrisis. Jongeren kunnen geen dak boven hun hoofd vinden, starters staan 3-0 achter op de woningmarkt, en de wachttijden voor de sociale huur lopen op. De woningmarkt zit op slot. Maar er zijn voldoende mogelijkheden om die markt open te breken. In Nederland zijn tal van creatieve woonconcepten ontwikkeld, zowel bouwtechnisch als wat de financiering betreft. We hebben de afgelopen periode al het nodige bereikt: kantoren werden getransformeerd naar woningen, Tiny Houses werden toegevoegd, de starterslening werd ingevoerd, net als het antispeculatiebeding. We willen met een actieplan alles uit de kast halen door te kijken wat we lokaal *wel* voor elkaar kunnen krijgen. Hierbij is wel van belang: houd het verkeer en parkeren goed en realiseer mooie groene verblijfplekken in woongebieden. Verder mogelijkheden genoeg:

- We willen lagere bouwleges en zo min mogelijk beperkingen door regels en extra ruimte voor inwoners met plannen voor tiny houses, flexwoningen en kangoeroe- of aanleunwoningen voor mantelzorg.
- Alle remmen los voor extra starterswoningen. We willen het aanbod midden-huur vergroten en starters ondersteunen op de woningmarkt door hen ook te ondersteunen met slimme maatregelen.
- De bouw van een jongerenburcht met goedkope huur voor maximaal 3 jaar onderzoeken.
- Vergroten van het aanbod sociale koop.
- Naast de vleugels van de stad (Linge-oevers en Schelluinsestraat) willen we een totaaloverzicht van kansrijke plekken voor herontwikkeling.
- We wijzen versneld ruimte aan waar Poort6 nieuwe huurwoningen kan realiseren en willen in gesprek met Poort6 over een eerlijker verdeling van het bestaande aanbod. (De wachttijden voor verschillende groepen woningzoekenden zijn te lang, maar lopen ook teveel uiteen).
- Bedrijfspannen en kantoren in woonwijken en de binnenstad krijgen zo eenvoudig mogelijk een woonbestemming.

- We stellen nieuwe grenzen of maken nieuw beleid voor het weren van beleggers op de woningmarkt, ter verbetering van wonen voor mensen die gewoon in Gorinchem willen wonen.
- We willen een campagne voor energiezuinig gedrag met actieve voorlichting en collectieve inkoop en aanbreg van besparende middelen. Met Poort6 maken we hierover specifieke afspraken.
- Via het wijkgericht werken wordt de inbreng van wijkbewoners op het woonaanbod verzekerd.
- De gemeente gaat bijdragen aan de inzet van domotica (automatisering van processen in huis voor het woongemak, de veiligheid en zorg aan huis) zodat mensen langer thuis kunnen wonen.
- Democraten Gorinchem wil de mogelijkheden tot welstandsvrij bouwen onderzoeken en met bijvoorbeeld een Stadsbouwmeester gaan werken. Dit kan aanvragen van inwoners en bedrijven versnellen en leidt tot meer sturing op hoofdlijnen van de ruimtelijke kwaliteit van onze stad.

Geen armoede

Bijna een half miljoen Nederlandse huishoudens leeft in armoede. Ook in onze stad moeten sommige huishoudens van een bestaansminimum of minder zien rond te komen. Met alle gevolgen van dien. Mensen die in armoede leven, hebben vaker te maken met ziekte, chronische stress en problematische schulden. Constant het hoofd boven water moeten houden, is een uitputtingsslag die mensen direct raakt in hun bestaanszekerheid. Het bestrijden van armoede heeft voor ons prioriteit. Wij staan voor een innovatief en actief armoedebeleid. Eén waarin de menselijke maat de boventoon voert, waarin *vertrouwen* te allen tijde boven wantrouwen prevaleert, en waar een sterk lokaal minimabeleid is. We willen structurele armoede aanpakken en de bestaanszekerheid van onze inwoners versterken. Wij willen dat iedereen in onze stad duurzaam kan rondkomen en kinderarmoede wordt bestreden. Dit willen wij doen door in te zetten op de volgende punten:

- Het niet-gebruik van minimaregelingen aanpakken door in te zetten op een goede en begrijpelijke informatievoorziening.
- De grenzen binnen de participatiewet opzoeken om zoveel mogelijk ruimte te bieden. *Maatwerk* en *werken vanuit de bedoeling* worden hierbij de uitgangspunten.
- Versoepelingen doorvoeren op de (toegang)voorwaarden en verplichtingen van de bijstandsuitkering, de kostendelersnorm, de bijzondere bijstand en de individuele inkomensvoet.
- Experimenteren met de uitvoering van de (bijzondere) bijstand. Bijvoorbeeld het stimuleren van pilots waarbij mensen een groter gedeelte van hun inkomsten mogen houden als zij parttime gaan werken naast de bijstandsuitkering;

- of onderzoeken of inwoners met een laag inkomen hun oude apparaten (bijvoorbeeld het witgoed) via de bijzondere bijstand kunnen omruilen voor energiezuinige varianten.
- Professionals ruimte blijven bieden zodat zij maatwerk kunnen bieden waar nodig. Bijvoorbeeld door de inzet van doorbraakbudgetten te stimuleren.
- Op het gebied van schuldhulpverlening willen we effectief blijven inzetten op vroegsignalering en hierop samenwerken met woningbouwcorporaties, wijkteams, verzekeraars en energiemaatschappijen.
- Voor goede ideeën vanuit de stad om armoede te bestrijden, moet subsidieruimte worden gecreëerd.

Verkeersveiligheid

We staan voor leefbaarheid in een schone en levendige stad. De afgelopen jaren is hier al stevig op ingezet, maar er blijven ergernissen voor onze inwoners en ondernemers en daarvoor moeten oplossingen komen. In het verkeer zien we snellere fietsen, ongewenst vrachtverkeer en hufterig rijgedrag. Wij willen ingrijpen op de veiligheid in onze woonomgevingen en in het verkeer door:

- Het vergroten van de zichtbaarheid van de toezichthouders/boa's en de wijkagenten in de wijken.
- In wijken waar zich problemen voordoen, willen we maatregelen om te zorgen dat bewoners sterk en weerbaar zijn en voorkomen dat een buurt verder verzwakt.
- Aandacht voor het tegengaan van ondermijnende activiteiten, die vaak gericht zijn op het witwassen van criminele gelden en drugshandel, moet worden voortgezet.
- Het vaker inzetten van mobiel cameratoezicht ten aanzien van overlastgebieden.
- Het versneld realiseren van veilige school-thuis-routes, bijvoorbeeld op de Mollenburgseweg en het veiliger maken van rotondes zoals de Eike's Hof (bij het politiebureau) en bij het stadhuis.
- Ontbrekende fiets- en voetpaden aanbrengen, zoals bij de Componistenstraat-Glaxis (verbinding Oost en Wijdschild)
- Meer ontvlechten van auto- en fietsverkeer, bijvoorbeeld door de aanleg van een fietsbrug tussen de Haarwijk en Lingewijk te versnellen.
- Aanpakken van ongewenst doorgaand vrachtverkeer.
- Inzetten van mobiliteitsmanagement tijdens de werkzaamheden aan de A27 en A15 om extra drukte en hinder te beperken.
- Sneller, vaker en harder handhaven tegen hufterig verkeersgedrag en tegen foutparkeren.

Sociaal vergroenen

Het is twee voor twaalf. De hele wereld staat aan de vooravond van een mega klimaatverandering. En wij moeten in actie komen. Ook en misschien wel vooral op lokaal niveau. In je eigen huis, tuin en keuken. Want we staan met elkaar voor een enorme opgave: het creëren van een klimaatbestendige, duurzame en groene stad. Wij vinden dat dit sociaal moet. Wat betekent dat? Iedereen investeert naar eigen vermogen én iedereen kan meedoen. Verduurzamen of vergroenen moet daarom begrijpelijk en haalbaar zijn voor iedere inwoner van deze stad ieder op zijn eigen manier, maar samen!

Begrijpelijk betekent: zichtbare zinvolle ingrepen doen: groen aanplanten, maar dat dan niet ergens anders in de stad wegnemen, het makkelijk maken voor inwoners om zelf wat te doen door te isoleren, oude apparaten te vervangen, vervoersalternatieven te bieden of te helpen bij vergroenen. Het NK-tegelwippen is een mooi voorbeeld van een simpele en begrijpelijke interventie.

Windturbines kunnen een zinvolle bijdrage leveren aan het betaalbaar houden van de energierekening van Gorcumse huishoudens en bedrijven, maar voor ons staat het stoplicht op Rood. Vanuit veiligheids- en overlastoverwegingen kunnen ze niet te dicht bij woningen geplaatst worden. Daardoor zijn op het beperkte grondgebied de mogelijkheden binnen de grenzen van Gorinchem klein. Ze passen bijvoorbeeld niet dichtbij woonwijken zoals Gorinchem-Oost en woon-werk gebieden zoals Avelingen/Gorinchem West. Het onderzoek naar windmolens op Avelingen moet uitgevoerd worden omdat dat inzicht kan bieden op draagvlak alternatieven bijdraagt aan bewustwording en mogelijk bedrijven en inwoners aan elkaar weet te binden voor de opgave die voor ons ligt.

Wij willen dat er landelijk in plaats van regionaal zoekgebieden komen, terwijl we lokaal meer willen inzetten op zonne-energie, groen gas, waterkracht en verwarmen met oppervlaktewater, aardwarmte, waterkracht en aquathermie (duurzaam verwarmen en verkoelen van water).

- Energie-armoede willen we bestrijden met voorlichting over besparen en het aanbieden van hulpmiddelen en subsidie voor bewonersinitiatieven. Met Poort6 maken we daarover afspraken voor huurders.
- We breiden de mogelijkheid van duurzaamheidsleningen uit en informeren inwoners over de mogelijkheden van het landelijke Warmtefonds.
- Een voor iedereen betaalbare overgang naar aardgasvrij.
- Er komt een campagne voor het enthousiasmeren en ondersteunen van bedrijven en wooneigenaren voor energiebesparing.
- We zetten ons in voor de vergroening en verkoeling: Bij aanpassingen in de stad vervangen we tegels en asfalt zoveel mogelijk voor groen.

We streven naar groene routes voor plant en dier. Langs looproutes en op straten willen we met bomen meer schaduw bieden.

- Er komt een regenwaterplan om het regenwater langer in de stad te bewaren en te benutten voor droge perioden. We willen bij woningen en bedrijven regentonnen stimuleren door een financiële bijdrage.
- We willen met Poort6 en zorgaanbieders een hitteplan maken zodat ouderen en chronisch zieken beschermd worden bij extreme hitte.
- Het budget voor burgerinitiatieven gaat ook ingezet worden voor groene daken, gevels en straten.
- Voldoende laadmogelijkheden in woonwijken voor elektrische auto's en fietsen.
- Het I-lab geven we opdracht om aan innovaties te werken zoals energieopslag in Gorinchem en de toepassing van de allernieuwste technologieën.
- Vergroenen van gemeentelijke gebouwen (aanpassing verlichting naar led, ook in parkeergarages).

Hoofdstuk 4 Volledig programma 2022-2026 en verder

Wat fijn dat u nog steeds meeleeft! Dit programma is tot stand gekomen door veel praat- en denkwerk. Wij bedanken alle stadskennissen, we mogen met een team van ruim 30 vaste teamleden aan de stad bouwen, en we bedanken ook een ieder die via Blieker.nl, Facebook of Instagram of bij ons mooie karretje met ons in gesprek kwam. Hieronder vindt u de uitwerking van alles wat we ophaalden. Onder elk kopje noemen we een aantal 'Doe gewoon punten'. Dat zijn van die punten die gewoon snel opgepakt kunnen worden. Je hoeft niet altijd overal eerst langdradig beleid voor te maken, dat al weer achterhaald is als het stuk af is.

Goed wonen, prettig leven

Goed wonen, prettig leven. Vier woorden. Maar gemakkelijker gezegd dan gedaan. Hoe kun je meer woningen bouwen en tegelijk groener, bereikbaarder en verkeersveiliger worden met ruimte voor spel en ontmoeting in de openbare ruimte? Dat vraagt om een slimme en samenhangende aanpak die alleen lukt als je het samen doet. Onder de noemer 'goed wonen, prettig leven' als één van onze top 4 prioriteiten doen wij een reeks aan voorstellen om van Gorinchem de positieve uitzondering te maken waarin er meer gewoond en gerecreëerd kan worden, en tegelijk kwaliteit toevoegen aan de stad. Dat kan. Fijn wonen en leven vraagt om meer dan alleen vier muren met een dak erboven. Het vraagt om een passende woning in een bereikbare, schone, frisse en veilige omgeving. Een omgeving die kwaliteit ademt en uitstraalt. Luchtkwaliteit, lichtkwaliteit, en goede architectuur met respect voor ons erfgoed en ruimte voor bij voorkeur duurzame verkeersbewegingen. We wonen ook samen. Dat vraagt om toegankelijkheid voor iedereen, inclusie en tolerantie. De gemeente kan daarin als werkgever nog meer het goede voorbeeld geven en werkgevers ondersteunen. Ook de sportverenigingen kunnen hier een mooie verbindende factor in zijn en ontmoetingen stimuleren. Sowieso is sport een kracht van Gorinchem die wij willen behouden en versterken. Het IJsland-model vinden we in die zin buitengewoon inspirerend. IJslandse jongeren behoren tot de groep in Europa die het meest actief sporten en het minst drinken en roken. Dit is dankzij positief en actief beleid van de overheid bereikt.

Ten slotte is ook de dienstverlening van de gemeente van invloed op het fijn leven in de stad. Bij lastige of complexe vragen, horen wij nog te vaak dat er tegen muren en regels wordt opgelopen. Voor die gevallen willen wij dat er in het stadhuis enkele ambtenaren de rol van 'Mogelijkmaker' krijgen: zij luisteren echt en kunnen met escalatiekracht en creativiteit lastige vraagstukken versimpelen, versnellen en oplossen.

Doe Gewoon punten:

- De uitvoering van ons actieplan ‘Goed wonen voor iedereen.’
- Wijkgericht werken krijgt een centrale plek in het slim en samen doen.
- Enkele bekwame en betrokken ambtenaren krijgen de rol van ‘Mogelijkmaker’: Zij pakken voortvarend complexe vraagstukken van inwoners op.
- Bij ruimtelijke ontwikkelingen verlangen we natuurinclusief bouwen zodat er een slimme bijdrage wordt geleverd aan biodiversiteit, klimaatadaptatie en de kwaliteit van leven van bewoners.
- Onbeperkt bewegen! Een vertaling van het VN-verdrag handicap in een regionale actie-agenda om de toegankelijkheid, autonomie en participatie van mensen met een beperking te bevorderen.
- Ruimte voor woonwagengkampbewoners. Het jarenlang willens en wetens door de vingers zien door de gemeente, is omgezet in strikt handhaven. Wij willen dat er flexibel en met begrip wordt gekeken naar wat er wel kan en mag om ook fijn te leven en te wonen als Gorcumer op een woonwagengkamp.
- Schone buurten: aanpakken van de afvalproblematiek door een slimmer ophaalsysteem, een zwerfafvalbrigade van vrijwilligers en het aanpakken van overtreeders.
- Erfgoed. De kracht en pracht van erfgoed mag niet onderschat worden. Dankzij liefde en aandacht voor erfgoed niet in de laatste plaats door veel vrijwilligers en hun deskundige inzet, is er de laatste jaren veel behouden dan wel opgeknapt. Wij roemen in het bijzonder ook de rol van de Stichting Stadsherstel. Zonder die inzet hadden wij de titel ‘Mooiste vestingstad van Nederland’ op onze buik kunnen schrijven. Wij zullen pleiten voor voldoende ambtelijke capaciteit op dit gebied.

Veilige stad

Eerlijk gezegd hadden we niet verwacht dat we dit zo hoog op onze agenda zouden zetten in het programma van 2022. Toch vinden we het nodig. Wekelijks worden we door allerlei stadsgenoten aangesproken op hufteerig gedrag in de stad. Er wordt op allerlei plekken door een bepaalde groep verkeerscriminelen gevaarlijk hard gereden. Vooral enkele straten in de binnenstad lijken op een racebaan. Het is wachten op het moment dat het verschrikkelijk misgaat. Maar ook in andere wijken gebeurt dit aan de lopende band. Daar moet meer aan gebeuren: strakker handhaven door de politie en simpele verkeerskundige aanpassingen op bekende gevaarlijke plekken vinden we nodig. Een ander thema dat wel met dit onderwerp lijkt samen te hangen, is ondermijnende criminaliteit, zoals zichtbare straathandel in drugs, productie en handel van drugs en illegale prostitutie vanuit woningen: weg ermee! Zorgfraude is ook in onze gemeente een probleem. Sjoemelen met zorggeld is kinderlijk eenvoudig en erg lucratief, terwijl de aanpak van zorgfraude juist complex en tijdrovend is. De aanpak

van zorgfraude moet topprioriteit zijn voor onze gemeente! Verder doen we het best aardig en lukken allerlei leuke evenementen prima zonder noemenswaardige incidenten. Zoals gezegd: bijzondere aandacht willen wij geven aan verkeersveiligheid, één van onze 4 topprioriteiten.

Doe Gewoon punten:

- Fysiek ingrijpen op stegen en straatjes waar gevaarlijk gecrost wordt.
- Buurtpreventie extra waarderen en ondersteunen.
- Boa-lijn: Boa is zichtbaar in de stad. Zo niet, dan snel te benaderen en aanwezig als het nodig is. Elke melding wordt serieus genomen.
- Cameratoezicht vaker toepassen bij probleemplekken.
- Jongerenwerk is meer zichtbaar.
- Mobiel cameratoezicht vaker toepassen bij probleemplekken en 'onveilige' locaties.
- Ongewenst gedrag zoals bijplaatsingen bij afvalcontainers, vuurwerkoverlast e.d. moet actiever aangepakt en gecommuniceerd worden.
- Een stevige aanpak van ondermijnende criminaliteit zoals drugshandel en -productie, illegale prostitutie en zorgfraude.

Sociaal verduurzamen en vergroenen

Het creëren van een klimaatadaptieve, groene en duurzame stad vraagt om een daadkrachtige en creatieve aanpak gebaseerd op betaalbaarheid en draagvlak. Wij zijn voor een ambitieuze energietransitie die eerlijk is een waarbij de stad toekomstbestendig wordt ingericht. Want het klimaat verandert. Steeds heftigere en wisselvalligere weersomstandigheden zullen onderdeel worden van de toekomst. Hier moeten we als stad op zijn voorbereid. Zo kan extreme neerslag de rioleringen onder druk zetten. Daar moeten oplossingen voor komen. Wij zetten in op vergroening, afvalreductie en op vormen van duurzame mobiliteit. Wij staan voor een groene stad, een fietsvriendelijke stad, en een stad waar de natuur en de dieren ook volop de ruimte krijgen om te floreren. We willen het groen dat we hebben, koesteren en daarnaast blijven inzetten op schaduwrijke en hittebestendige wijken. Bijvoorbeeld door het infiltrerend vermogen van de bodem te vergroten door aanplanting van bomen en struikgewas. Of als uitgangspunt nemen bij het herinrichten van gebieden, dat deze groener en/of blauwer worden. Want een groene wijk nodigt ook uit voor ontmoeting en beweging. Kijk, dat is pas sociaal verduurzamen en vergroenen. #meervoorelkaar

Onze concrete voornemens zijn opgenomen in onze top 4 prioriteiten en richten zich vooral op:

Doe Gewoon punten:

- Een brede inzet van groene energie-mogelijkheden om bij te dragen aan de energie-transitie. Voor Windturbines moet het licht op rood.

Gorinchem is te klein daarvoor. Er zijn alternatieven en wij geloven in de innovatiekracht van onze regio.

- We vinden het belangrijk dat iedereen kan meedenken en kan meeprofiten van de energietransitie.
- Als gemeente bijdragen in het tegengaan van energie-armoede.
- Inzetten op het vergroenen en verkoelen van de openbare ruimte.
- Opdrachten voor een hitteplan en Gorcumse energie-innovaties.
- Het budget voor burgerinitiatieven ook inzetten voor groene daken, gevels en straten.
- Bij aanbestedingen sturen op circulariteit, duurzaamheid en vergroening.
- Bij de inrichting van de openbare ruimte de verbinding leggen met andere ambities zoals klimaatadaptatie, energietransitie, vergroening en gezondheidsbeleid.
- Biodiversiteit is van groot belang voor onze samenleving en de natuur. We geven graag ruimte aan bloemen, insecten, en andere dieren. We willen investeren in ecologisch berm- en waterbeheer.
- We ondersteunen initiatieven rondom afvalpreventie en hergebruik binnen de gemeente.

Dier & mens

Onder sociaal verduurzamen en vergroenen valt ook verder kijken dan de mens alleen. Gorinchem wordt door meer bewoners bewoond dan alleen de blieken. Ook de dieren hebben een eigen bestaansrecht. De gemeente is medeverantwoordelijk voor de bescherming van alle dieren binnen haar gemeentegrenzen. Wij hechten dan ook waarde aan de suggesties van de Dierenbescherming om als gemeente meer te doen voor dier én mens.

Concreet vertalen wij die in:

Doe Gewoon punten:

- De gemeente maakt goede (financiële) afspraken met het dierenasiel en de dierenambulance over de opvang, de verzorging, en het vervoer van dieren.
- Het voornemen om bij te dragen als er een initiatief komt voor een Dierenbuddy voor kwetsbare mensen en hun dieren. De buddy verzorgt dan het dier in moeilijke tijden van het baasje.
- Bij inrichting van de openbare ruimte alternatieven te benutten om onnodige sterfte van amfibieën en kleine dieren in straatkolken op het trottoir te voorkomen.
- Onderzocht wordt of via het minimabeleid inwoners met een laag inkomen een regeling kunnen treffen bij onvoorziene noodzakelijke medische kosten voor hun huisdier.
- Hondenbelasting willen we afbouwen tot hetgeen nodig is voor hondenbeleid: goed onderhouden uitrenplaatsen, toezicht en

handhaving, de verstrekking van hondenpoepzakjes en voldoende prullenbakken.

- Er komen eisen voor het voorkomen van hittestress bij dieren in de wei.

De inclusieve stad

Een inclusieve stad is de mooiste stad. Wij willen dat iedereen in Gorinchem zich veilig en thuis voelt in onze stad. We willen een stad waarin iedereen meetelt. Ook in onze eigen gemeenteorganisatie, in de sportverenigingen, en op de scholen. En dan moet het niet uitmaken hoe je jezelf identificeert, of je een beperking hebt of niet, hoeveel geld er op je bankrekening staat, of dat je vluchteling bent. In onze stad is geen ruimte voor discriminatie of ongelijkheid. Hiervoor moeten drempels worden weggenomen. Soms zelfs letterlijk. Wij willen dat de fysieke toegankelijkheid van gebouwen en het openbaar vervoer op orde is in onze stad. Maar ook bijvoorbeeld de digitale toegankelijkheid, zoals de gemeentelijke website en de communicatie. Hoe zorgen we ervoor dat deze begrijpelijk is voor iedereen? We zetten ons samen met onze maatschappelijke partners actief in voor het bevorderen van Gorinchem als stad van Tolerantie en het tegengaan van armoede zoals in onze vier prioriteiten is geschreven. Dat vinden wij belangrijk.

Speciale aandacht hebben wij voor vluchtelingen. Mensen op de vlucht verdienen een veilige plek. Wij zullen deze mensen dan ook altijd gastvrij opvangen en een warm welkom geven. Wij willen daar een eigen Gorcumse aanpak voor die uitgaat van kleinschaligheid, draagvlak en de menselijke maat. Met de nieuwe Wet inburgering zijn gemeenten ook weer verantwoordelijk voor de inburgering van nieuwkomers. Dit biedt kansen om deze inwoners beter op te vangen. We willen dan ook een versterking van de inspanning op inburgering waarbij wij een focus willen op snelle taalvaardigheid en betaald werk.

Niet als laatste willen wij ook aandacht vragen voor onze jongeren. Hoe kunnen we hun zo goed mogelijk een stem geven? In het verleden was er een Jongerenplatform dat zich hiervoor inzette. We merkten hierdoor dat er behoefte is aan een aanspreekpunt voor jongeren die ook activiteiten organiseert en de betrokkenheid van jongeren bij de lokale politiek weet te vergroten. Veel van dit partijprogramma bestaat uit “grotemensenpraat”, maar het zijn juist de jongeren die de toekomst hebben.

Doe Gewoon punten:

- Actief blijven inzetten op Gorinchem als stad van Tolerantie en hier de dialoog over blijven voeren met elkaar.
- Tolerantie en inclusie promoten door goede voorbeelden in de stad te communiceren en te waarderen.
- Communicatie van de gemeente voor iedereen begrijpelijk maken.

- Verbeteren van digivaardigheden voor onze inwoners. Inwoners actief ondersteunen in de ontwikkeling hiervan.
- Ambtenaren stimuleren om bij het opstellen van beleid het Gehandicaptenplatform te betrekken.
- Horecaondernemers stimuleren tot het aanbrengen van minder-valide-toiletten en die openstellen voor mensen met een beperking.
- Gidslijnen aanbrengen over de VVV-route van Gorinchem.
- Aanbrengen van openbare minder-valide-toiletten in Gorinchem, waarbij niet alleen naar de binnenstad moet worden gekeken.
- Lobbyen bij de provincie voor assistentie voor mensen met een beperkingen bij gebruik van het openbaar vervoer.
- Huisvesting van vluchtelingen en arbeidsmigranten baseren we op kleinschaligheid, draagvlak en de menselijke maat. Door daarin een flexibele schil aan woonruimte in op te nemen, ontstaan er ook meer kansen voor jongeren.
- Inburgering: versteviging van de inspanning waarbij wij een focus willen op snelle taalvaardigheid en betaald werk.
- In 2020 is in Amsterdam de eerste jongerenburgemeester benoemd. De jongerenburgemeester kan gezien worden als aanvoerder van de Gorcumse jongeren, die opkomt voor hun belangen. Wij pleiten dan ook voor de eerste Gorcumse jongerenburgemeester.
- Jongeren hebben een plek nodig om samen te komen. Gorinchem moet daarom meer Jongerenontmoetingsplekken (JOPs) creëren.

De zorg, meer voor elkaar

Zorg raakt ons allemaal vroeg of laat. In Gorinchem maakt op dit moment 21% van de huishoudens gebruik van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), de Jeugdwet of de participatiewet. Passend bij onze kernwaarden autonomie, betrokkenheid en competentie zetten we in op een zo lang mogelijk zelfstandig en gezond leven waarin we naar elkaar omkijken en ieder de eigen kwaliteiten inzet. De gemeente heeft een actuele visie en aanpak die wij de volgende extra impulsen willen geven:

- Inspelen op vergrijzing: meer diverse woonvormen, bevorderen van ontmoeting & beweging en kwaliteiten van ouderen zelf benutten.
- Het verleggen van zorg naar preventie. Dat is fijner voor iedereen en vaak nog goedkoper ook: vroegtijdig financieel advies bij (dreigende) schulden, positieve gezondheid bevorderen en *betrokken* buurtzorgers (professionals die in een vaste buurt werken en de mensen kent).
- 'Slimmer je eigen weg kiezen': samen met onze bedrijven advies voor jongeren opzetten om bewuster een eigen pad te kiezen van leren naar werken.
- De gemeente treedt op tegen misbruik van zorggelden door malafide/criminele zorgpartijen, die over de rug van hun cliënten veel geld verdienen.

Maar liefst 39% van de gemeentebegroting is voor het sociaal domein. Eindelijk komt het Rijk met voldoende middelen voor Jeugdzorg. Tot nu toe betaalden gemeenten de tekorten zelf. Deze correctie biedt kansen om op tal van gebieden vooruitgang te gaan boeken:

Doe Gewoon punten:

- *Armoede onder kinderen:* Er komt een gezamenlijke aanpak van AVRES en Jeugdzorg gericht op vroegsignalering en het bundelen van materiële en immateriële hulp. Hulp die goed en snel toegankelijk is, zal ervoor zorgen dat mensen die het nodig hebben er eerder naar zullen vragen. De hulp is dan ook snel inzetbaar.
- *De brede bieb:* De bibliotheek krijgt de kans om hun brede ontmoetingsfunctie uit te breiden. Leren, vermaken en samenkomen met een verfrissende aanpak van taalachterstanden en laaggeletterdheid.
- *Laaggeletterdheid en leerachterstanden:* Naast de bieb is er op dit gebied meer nodig. Wij willen vanuit een geloof in preventie, geld van de jeugdzorg inzetten voor gratis bijlessen en naschoolse activiteiten.
- *Van beter naar best:* Vooral ook investeren in dat waar jongeren al goed in zijn en plezier in hebben. Ook om die reden mag bijles niet alleen voor rijke ouders zijn, maar breed toegankelijk.
- *Eenzaamheid:* Het programma één tegen eenzaamheid willen we versterken door meer inzet van lokale ondernemers in combinatie met lokaal kopen en ontmoeten. We willen meer zitplekken bij winkelcentra. Zitplaatsen terug in het Piazza svp! Eenzaamheid bestrijden: Een buddy/vrijwilliger om een kop koffie te drinken. Nog mooier zou zijn als de buurt een oogje in het zeil houdt: **buurtpreventie ook in de zorg** voor elkaar?! Laten we nagaan of daar animo voor is.
- *Schuldhelpverlening:* ook hier zien wij kansen voor preventie door het versterken van financiële vaardigheden, vroegsignalering en inspelen op life events (scheiden, werkloosheid en overlijden).
- *Participatie:* Mensen met een beperking zijn vaak zoveel gelukkiger met werk. Wij willen subsidieruimte voor ondernemers die daar meer in willen doen. Het verdient zich terug door minder zorg en bijstand.
- *Participatiewet:* actief experimenteren met de mogelijkheden. Zoals inwoners met een bijstandsuitkering de kans bieden op samenwonen of het ontvangen van hulp en giften.
- *Mantelzorgers:* We willen geld vrijmaken voor ondersteuning voor zwaar belaste mantelzorgers door professionals.
- *Vrijwilligers:* de gemeente versterkt de ondersteuning door deskundigheidsbevordering aan te bieden met aantrekkelijke trainingen.
- *Thuis- en ouderen- en gehandicaptenzorg:* we willen een duidelijkere en prikkelarme website om de vaak lastige wirwar van regels en

mogelijkheden helder te maken. We willen dat er nog meer naar de mens dan naar de regels wordt gekeken. Dat is niet alleen treffender en fijner, maar kan uiteindelijk ook nog besparen.

- *Jeugdzorg en wachtlijsten*: Als gemeente doen wij een stap extra om jeugdhulpverlening zo vroeg en adequaat mogelijk te kunnen laten starten. Daarin vinden wij wachtlijsten onacceptabel. Dit vraagt om investering in personeel aan de voorkant. Daarnaast pakt de gemeente meer regie op de inkoop van specialistische jeugdhulp.
- Organisaties en initiatieven zoals de *Voedselbank, Dress for Succes, de Speelgoedbank, Humanitas, Samen één e.d* dragen in grote mate bij aan de hulpverlening voor mensen die deze hulp en ondersteuning helaas nodig hebben. We willen met inachtneming van de wet op de privacy nagaan hoe de gemeente deze organisaties kan helpen.
- *Aanpak zorgfraude*: de gemeente treedt hard op tegen zorgfraude en zorgt ervoor dat zorggelden bij de inwoners komen die het hard nodig hebben.
- *Integraal Sociaal Domein*. Het sociaal domein ontwikkelt zich met lef door. Door verdere ontschotting van de jeugdwet, participatiewet en wet maatschappelijke ondersteuning.

Leven lang leren

Gorinchem is onbetwist een onderwijsstad. We zijn trots op de komst van de Regionale Beroepen en Innovatie Campus en het Innovatie-lab (I-lab). Tot stand gekomen door samenwerking tussen Onderwijs, Ondernemers en Overheid. Dat is precies de formule voor succes om mooie opleidingspaden te laten aansluiten op de vraag van onze ondernemers. Tegelijk samen ontdekken en innoveren in een tijd waarin innoveren ook overleven betekent voor ondernemers. Het vraagt een stad waarin je een leven lang kunt leren. We zijn erachter gekomen dat we ons onderscheiden in het aanbod op voortgezet en middelbaar niveau. Voor hoger onderwijs is plaats in de vorm van samenwerking en deeltijd. Voor het hbo-initiatief is te weinig levensvatbaarheid gebleken door de afwezigheid van financiële dragers. Daarom willen wij ons versterken op waar we goed in zijn, op wat deze tijd vraagt en op dat wat perspectief biedt aan onze jongeren en bedrijven. Maar ook werknemers kunnen profiteren van onze lokale leerplekken voor nieuwe technieken en innovaties. Met station Noord en de prachtige samenwerking gaan we de volgende stappen zetten om Gorinchem bij de tijd te houden. Laten we naast aandacht voor taal- en leerachterstanden ook inzetten op betere hulp aan gemiddelde en hoogbegaafde jongeren. In de geleidelijke nieuwbouw en renovatie van gebouwen willen we uitblinken in duurzaamheid door eigen innovaties via het I-lab. Kortom, er is veel gedaan en veel te doen:

Doe Gewoon punten:

- We spitsen ons toe op waar we goed in zijn en wat bij Gorinchem past: sterk mbo-aanbod met samenwerkingsverbanden op hbo.

- De nieuwbouw en renovaties van het onderwijs grijpen we aan als voorbeeld voor bedrijven om innovatief te verduurzamen. Daar stellen we incidenteel extra geld voor beschikbaar.
- Cursus taal & tablet voor laaggeletterde ouders aanbieden en een campagne starten om bij bedrijven en zorgaanbieders te pleiten voor eenvoudige taal.
- De Bibliotheek draagt bij aan leren en ontwikkelen en verdient meters om hun brede ontmoetingsfunctie in te vullen. We willen de Bieb zelf ook andere partners laten ontmoeten door gezamenlijk gebruik te maken van ruimten.
- Laten we naast alle bijzondere groepen ook inzetten op betere hulp aan ieder kind dat daar behoefte aan heeft; of je nu een springplank nodig hebt naar een volgende stap, of knel zit in een opleiding die niet passend is. Bij- en extra lessen willen we subsidiëren zodat het geen luxe product wordt.

Betere bereikbaarheid binnen en buiten de stad

Sinds 2018 zit er weer beweging in het werken aan een betere bereikbaarheid en verkeersveiligheid. Het is echter een uitdaging van de lange adem. We zijn afhankelijk van grote ingrepen op de A15 en A27 om in samenhang knelpunten aan te pakken. Maar er ligt ook heel veel dat lokaal opgepakt en gestimuleerd kan worden. Er is een mobiliteitsvisie, er wordt veel geld gereserveerd en er is een uitvoeringsplan om ook daadwerkelijk meters te maken. Daar willen wij vol op inzetten de aankomende jaren. Naast verhoogde inzet op de verkeersveiligheid (zie onze topprioriteiten) willen wij structureel meer ruimte voor de fiets door in te zetten op veiligere fietspaden en goede fietsparkeervoorzieningen. Wij willen ook inzetten op schone mobiliteit door aantrekkelijkere alternatieven dan de auto te stimuleren. Zoals bijv. deelauto's en het elektrisch rijden. Hier zijn voldoende elektrische laadpalen in de wijken en in de parkeergarages voor nodig. Kortom: er is nog veel te doen.

Doe Gewoon punten:

- Met topprioriteit werken aan verkeersveiligheid (zie onze topprioriteiten op pagina 4).
- Werk maken van een overstaplocatie 'Gorinchem-West' (Hub West) op de corridor Breda-Gorinchem-Utrecht.
- Zorgen dat de uitbreiding van parkeerplaatsen in de binnenstad door de uitbreiding van de Kweeklust niet vertraagt.
- We doen mee aan innovaties en uitbreiding van E-laden.
- De veerdiensten extra inzetten bij werkzaamheden aan de snelwegen om verkeersinfarcten in Gorinchem tegen te gaan.
- Prioriteit geven aan de uitvoering van de fietsknelpunten met aandacht voor de steeds snellere fietsen.

- Meer aandacht voor het veilig geleiden van verkeer bij evenementen.
- Mobiliteitsknooppunten en OV-haltes groen en aantrekkelijk inrichten met de juiste voorzieningen. Dus voldoende fiets(parkeer)mogelijkheden, dat je droog kunt staan als het regent, en onderzoeken of openbare toiletten bij overstaplocaties kunnen worden geplaatst.
- Het stimuleren van gedeeld vervoer. Hierbij zien wij kansen in toekomstgerichte digitale oplossingen zoals smartcity toepassingen (bijv. een app met realtime informatie).
- Duidelijke logistieke routes creëren voor het goederenvervoer. Ook inzet op goede laad- en losplekken.
- Focus op gevaarlijke verkeerssituaties rondom scholen.

De ondernemende stad

Onze ondernemers vormen de motor van onze stad. Zij verdienen een gemeente die hun taal beter spreekt. Kordaat en flexibel inspelen, maar ook met een langetermijnstrategie. Goede bereikbaarheid en kwalitatieve ruimte voor bedrijven is cruciaal, maar ook variatie in woningen, culturele en culinaire voorzieningen is nodig om Gorcumse bedrijven goed te bemensen. De bijzondere samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid bouwen we uit. Het helpt de ontwikkeling van mensen én de ondernemers in hun vraag naar arbeid. Wij willen respectvol omgaan met onze grote werkgevers en verleidelijk zijn voor kleine en innovatieve nieuwe ondernemers. We moedigen de ‘next economy’ aan op de gebieden van circulaire economie, smart industry, open innovatie, automatisering & robotisering en smart logistic. Ons eigen bedrijf Waardlanden gaat meer en meer een voorbeeld geven in duurzaam, sociaal en circulair ondernemen. Onze detailhandel verdient promotie om meer lokaal te bestellen. De lokale Coronagelden die niet zijn uitgegeven, maken we vrij voor extra reactivatie impulsen. De gemeente stelt zich ten doel om de meest ondernemende gemeente van Nederland te worden:

Doe Gewoon punten:

- We willen een ‘accountmanager bedrijven’ die de taal van ondernemers spreekt en zich treffend kan inleven én doorpakkracht krijgt. Deze persoon is proactief, weet wat er speelt en verbindt partijen. Gemeente en bedrijven kunnen zo gezamenlijk bouwen aan de stad Gorinchem. Samen staan we sterk voor dit sterke merk.
- Minder administratieve lasten en snelle procedures. Ondernemers helpen, niet hinderen. Vergunningen en regels verminderen of samenvoegen of vervangen door een meldingsplicht of algemene ‘spelregels’, waarbij vertrouwen het uitgangspunt is. Langer afgeven van vergunningen. Regels die er wel zijn, maken we eenvoudig en uitvoerbaar. Simpel aanvragen en “JA, mits” in plaats van “Nee, tenzij”. Een door ons geraadpleegde stadskennis en ondernemer zegt: “Ja, dit

is gewoon iemand die je kunt bellen, die zegt: *'Ik kom even een bakkie doen en dan kijken we samen naar de mogelijkheden'*.

- Verder versterken van de band tussen Gorcumse jongeren en bedrijven: talent in huis houden. Dit betekent ook: besteed lokaal uit, wat je lokaal kunt doen. We mogen trots zijn op deze stad. Daar zit in zo'n beetje alle sectoren heel veel talent.
- Waardlanden wordt een voorbeeldbedrijf in het circulair, innovatief en sociaal ondernemen.
- Bevorderen van open innovatie en samenwerking tussen Gorcumse bedrijven.
- Lokaal inkopen, wat lokaal kan. Het beperken van vervoersbewegingen wordt een belangrijk criterium bij de inkoopbeisen.
- Ook bij inwoners promoten we het lokaal kopen. Het scheelt verkeer, is persoonlijker en levert ons eigen werk op.
- Gereserveerde bedragen voor Coronasteun die niet zijn uitgegeven, worden toegevoegd aan de city marketing en de inzet voor reactivatie van horeca en detailhandel.
- De schaarse gronden worden verkocht aan onze ondernemers die bijdragen aan duurzaamheid, werkgelegenheid en innovatie.
- De gemeente draagt actief bij aan een economisch vitale binnenstad en andere winkelgebieden.
- Wij concurreren niet met de grote winkelsteden maar zijn een eigen merk: de mooiste historische binnenstad in een verleidelijk heden!
- We promoten het recreatief winkelen, verblijven en verwonderen in Gorinchem met een verrassende vervlechting van historie en innovatie.
- Ondernemers die actief worden in het sociaal domein, krijgen een startsubsidie. Bijvoorbeeld bij de combinatie van werk en zorg.
- De gemeente stimuleert actief de digitale bereikbaarheid.
- Onze Terrassen-Tip: horeca scheidt samen een flexibele pool aan bedienend personeel dat we op onze campus een snelcursus horeca, hostmanship & hygiëne aanbieden. Hier zijn de ondernemers aan zet. De bedrijvencontactpersoon van de gemeente kan hier enthousiasmeren en faciliteren.

De ondernemende gemeente

We willen dat de gemeente een nabije partner is van inwoners, verenigingen en bedrijven. Nabij door er te zijn waar je nodig bent en ruimte te laten waar dat gewenst is. Een gemeente die klaar staat als hulp nodig is, kordaat optreedt bij overlast en juist weer ruimte laat aan actieve en positieve inwoners. Een overheid die actief en transparant communiceert. Om die eigentijdse lokale partner van iedereen te worden, is het nodig om voorop te lopen als moderne publieke dienstverlener. We zijn trots op de afgelopen 4 jaar waarin een inhaalslag is gemaakt op terreinen die waren stilgevallen zoals mobiliteit, onderwijshuisvesting en duurzaamheid. Tot 2025 neemt

daardoor de schuld toe, om via nieuw beleid eindelijk afgebouwd te worden. Tegelijk blijft er ruimte om 5 miljoen per jaar te investeren en is er bovendien ruimte voor ambities. De lokale lasten blijven stabiel in lijn met de inflatie. Een gemeente van nu kan alleen maar succes oogsten door te co-creëren. Je bedenkt plannen niet meer alleen als gemeente, maar je gaat naar buiten en bouwt met partners samen een brug terwijl je er op loopt. Zo bepaal je samen onderweg de afloop. Het Innovatie-Lab is er een prachtig voorbeeld van. Partners vinden we ook in de buurgemeenten waar we eindelijk constructief en gelijkwaardig mee samenwerken.

Doe Gewoon punten:

- De dienstverlening en cultuur van de organisatie wordt verder omgebogen naar een inlevende, betrouwbare, toegankelijke en wendbare gemeente. Voor lastige kwesties komen extra speciale medewerkers (mogelijkmakers) die door muren en regels gaan om op te lossen.
- De OZB-belasting blijft stabiel en mag niet stijgen behalve de inflatiecorrectie.
- De hondenbelasting wordt afgebouwd tot een niveau dat werkelijk wordt ingezet voor uitrenplaatsen en andere uitwerkingen van het hondenbeleid.
- De lokale lasten kunnen wel stijgen omdat we wettelijk verplicht zijn voor afvalinzameling en rioleringen de werkelijke kosten in rekening te brengen.
- Er is financiële ruimte die we willen inzetten om extra te investeren in verkeersveiligheid, versnelling van woningbouw, het beter betaalbaar maken van energiebesparing, vergroening en verduurzaming en het voorkomen van energie-armoede.
- De extra gelden voor jeugdzorg bieden ook ruimte voor preventieve zorg via jeugdsport en de bibliotheek.
- De schuld van de gemeente wordt afgebouwd door maximaal 5 miljoen aan investeringen te financieren. Bij overschotten in de jaarrekening mogen die worden toegevoegd aan de investeringsruimte.
- Gorinchem blijft een zelfstandige gemeente met een gerichte intensivering van de samenwerking met de buurgemeenten. Op het gebied van economie, vervoer en onderwijs zien we kansen voor nauwer optrekken met de Drechtsteden naast onze directe burens.
- We omarmen de Wet Open Overheid door binnen 3 jaar aan onze inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden een gelijkwaardige digitale informatiepositie te bieden, participatie mogelijk te maken en verantwoording af te kunnen leggen.
- We waarborgen continuïteit in de dienstverlening door extra toezicht op openstaande dossiers van ambtenaren die vertrekken.

De levendige én leefbare cultuurstad

Als we oog hebben voor wat goed gaat in Gorinchem, dan zien we veel pluspunten als het gaat om sport & beweging en onze rijke evenementenkalender. Zelfs op deze sterke punten is weer nieuwe energie en aandacht nodig. Dat geldt net zo goed voor de openbare ruimte, cultuur en welzijn. Belangrijke pijlers om echt een aantrekkelijke stad te blijven. Tegelijk willen we goed rekening met elkaar houden en een goede balans tussen levendigheid en leefbaarheid. Wat we willen is een openbare ruimte die we samen opgeruimd en heel laten en die aanzet tot ontmoeting en beweging. Een levendige én leefbare stad is vooral een samenspel van ons allemaal. Van de gemeente verwachten we een voorbeeldrol. De manier waarop met geïnteresseerden voor de Nieuwe Doelen is omgegaan, was een voorbeeld hoe dat níet moet.

Doe Gewoon punten:

- Cultuurbeleid moet je zien als investeringsbeleid. Natuurlijk kosten culturele activiteiten in de brede zin van het woord altijd geld. Veel belangrijker is wat het oplevert: onderling contact, creativiteit, aandacht voor anderen of maatschappelijke thema's, kortom: maatschappelijk rendement. Zonder aandacht en liefde voor kunst & cultuur wordt de stad minder leefbaar en simpelweg... te saai.
- We willen de betaalbaarheid en toegankelijkheid van sporten verbeteren door de extra gelden voor jeugdzorg preventief in te zetten. Sporten draagt bij aan ontmoeting, gezondheid, netwerk en welbevinden. In de breedte willen we blijven uitblinken als sportvesting.
- We gaan na hoe we het sporten in de winter en avonden kunnen bevorderen door het aanbrenge van verlichting.
- Het Gorcum Museum gaat meer kunst delen door een deel van de collectie naar buiten te brengen in bedrijven, winkels en scholen die dat tijdelijk willen en door digitale presentatie van de kunst.
- Als het Hendrick Hamel Museum onvoldoende cofinanciering vindt, mag het onder voorwaarden opgaan in het Gorcum Museum. In elk geval wordt de subsidie verlaagd als het bezoekersaantal laag blijft.
- Een grote zaal op de locatie Nieuwe Doelen houdt onze steun. De gemeente zal de omgang met mogelijke exploitanten naar een fatsoenlijk niveau moeten liften. We willen een levendige invulling met primaire aandacht voor verenigingen, amateurkunst en het filmfestival, maar ook met ruimte voor een commercieel verdienmodel.
- De subsidie voor de kleine theaters kan worden verhoogd als wordt voldaan aan criteria op samenwerking en het opleiden van talent.
- De amateurkunst is de basis van onze cultuureducatie. We hebben de toegang tot subsidie verbreed. We bekijken in 2022 of de verhoging van het budget toereikend is nu er meer aanvragers zijn.

- We willen een flexibel panel van bewoners van de binnenstad, andere wijken en organisatoren die periodiek de evenementenkalender bespreken gericht op een evenwicht in belangen.
- Buurthuizen en speeltuinverenigingen bieden we speelruimte om activiteiten en ontmoeting te combineren met het verhuren van hun ruimten. Waar nodig worden zij ondersteund in hun aanpak.
- Cameratoezicht en meer toezicht bij plekken met afval-vandalisme en de toepassing van de hufterboete zoals in Rotterdam en Amsterdam.
- We verlangen van Waardlanden continue aandacht voor het rustig rijden in de binnenstad vanwege de trillingen in de zwakkere ondergrond en funderingen.
- Welzijn: Dicht bij de mensen staan en bereikbaar zijn. Dat is de essentie. Deze periode hebben we de meeste buurthuizen weer in hun kracht kunnen zetten. Die aanpak zetten we door.
- Het aantal openbaar toegankelijke toiletvoorzieningen moet uitgebreid worden. Niet enkel in de binnenstad maar ook bij de winkelcentra. Hier is mogelijk een verbinding te vinden met het lokale voortgezet onderwijs.

Hoofdstuk 5 Afsluiting en oproep

Wij danken jullie voor jullie aandacht. Mensen maken de stad. Willen jullie ons alsjeblieft blijven steunen met ideeën, kritiek, opmerkingen en vragen? Daar blijven we graag open voor staan. Via onderstaande kanalen kun je ons snel bereiken. Of spreek ons aan. Hartelijke groet, het Team van Democraten Gorinchem

Laura, Pierre, Kees, Marjan, Anoir, Maaïke, Anouar, Hafid, Frits, Ro, Machiel, Ilayda, Miep, Dimitri, Hank, David, Randy, Machiel, Tom, Elsbeth, Tom, Toon, Manouk, Hannah, Edwin, Jeroen, Ivo, Willem, Jan, Frederiek

#Open voor je ideeën.

www.blieker.nl

www.democratengorinchem.nl

info@democratengorinchem.nl

BIJLAGE 1

Uitspraken van Gorcumers

Onderweg in de stad, maakten wij aantekeningen van wat jullie ons mee wilden geven. Die aantekeningen hebben we hier ook opgenomen.

- boa's kordaat oplossen (politie bij overlast)
- aanpak hufferig gedrag
- afvalproblematiek
- Er is geen fietspad tussen Wijdschild en Oost, dit is erg onhandig
- Weinig verkeersveiligheid bij Eikeshof voor fietsers

- Graag meer speelruimte voor allerlei leeftijden
- Wat meer evenementen in de wijk met verschillende eigen 'cultuur' / muziek
- Snelheid op de Haarsekades
- Hondenbelasting ook uitgeven aan meer hondenuitlaatplaatsen en ook beter en meer verspreid. (Mensen komen speciaal naar Oost voor hUP)
- Stoep bij de Nieuwe Hoven (ontoegankelijk voor *ekvels / euvels / ?!)

- Participatie: Enquête over Linge2Zuid was te suggestief
- Zoveel visies: werk ze uit de komende periode
- open theater
- >> Cultuur en jongerenwerk
- Wonen is belangrijk, maar staar je er niet blind op
- Betere bewegwijzering VVV-route
- Meer pinautomaten op diverse plekken
- mooiere appartementen
- plastic containers ondergronds
- meer activiteiten voor alle leeftijden
- meer te doen voor de jongere jeugd (Jeugdcafé's)
- uitgaansgelegenheden voor jongeren: grotere discotheek, festivals, nachtwinkel
- meer luisteren zonder oordeel
- burgers weten het beste wat er in hun wijk nodig is
- buurthuis voor ouderen in Oost
- meer groen; tiny forest
- meer ruimte om fietsen vast te kunnen zetten & parkeren
- parkeerplaatsen die op slot kunnen met cijfercode
- stadsdecoratie: multifunctioneel maken door bijv kunstige ontmoetingsbankjes te maken of bijv een loop- fietsroute door de stad langs de decoraties